

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 210/25
29.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Костић, адвокат из Београда, ул.Краља Милана бр.33, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Јелена Живковић, адвокат из Београда, ул.Сарајевска бр.14, ради заштите од насиља у породици, по тужби и противтужби, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 2061/22 од 28.1.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 2061/22 од 28.1.2025. године у ставу трећем и шестом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П2 2061/22 од 28.1.2025. године у ставу петом изреке, тако што се **ЗАБРАЊУЈЕ** тужиоцу АА да се приближава туженој ББ на удаљености мањој од 100 метара, осим у случајевима судских спорова, који подразумевају присуство на рочиштима и налаже му се да се уздржава од приближавања туженој на овој удаљености, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке утврђено је да је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му се мал.ВВ повери на самостално вршење родитељског права, повучен. Ставом другим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженој да на било који начин даље узнемирава тужиоца и налаже јој се да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања, којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиоца, под претњом извршења. Ставом трећим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено тужиоцу да на било који начин даље узнемирава тужену и налаже му се да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања, којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужене, под претњом извршења.

Ставом четвртим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженој да се приближава тужиоцу на удаљености мањој од 100 метара и налаже јој се да се уздржава од приближавања тужиоцу на овој удаљености, под претњом извршења. Ставом петим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено тужиоцу да се приближава туженој на удаљености мањој од 100 метара и налаже му се да се уздржава од приближавања туженој на овој удаљености, под претњом извршења. Ставом шестим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено тужиоцу да се приближава месту становања тужене ББ, ул....., на удаљености мањој од 200 метара и налаже му се да се уздржава од приближавања месту становања тужене на овој удаљености, под претњом извршења. Ставом седмим изреке одређено је да мере заштите од насиља у породици остају на снази годину дана, почев од дана 28.01.2025. године, као дана доношења пресуде. Ставом осмим изреке одређено је да евентуално изјављена жалба не задржава извршење пресуде о одређивању мера заштите од насиља у породици. Ставом деветим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу трећем, петом и шестом изреке из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон) у вези члана 202 Породичног закона-ПЗ (“Службени гласник РС” бр.18/05, 72/11, 6/15), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на другу битну повреду поступка која је могла бити од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, парничне странке су живе у ванбрачној заједници започетој током 2020. године из које су добили заједничко дете, мал.ВВ, рођеног дана 04.05.2022. године, која заједница је престала дана 12.09.2022. године. Односи између тужиоца и тужене су нарушени због чега су правноснажним решењима Првог основног суда у Београду П2 2061/22 од 20.07.2023. године и 11.07.2024. године, одређене привремене мере заштите од насиља у породици, како према тужиоцу, тако и према туженој, те је према обема странкама изречена хитна мера забране контактирања и прилажења, те да постоји висок ризик од понављања насиља, како тужиоца према туженој, тако и тужене према тужиоцу. Полазећи од налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Звездара од 23.08.2024. године, као и исказа парничних странака и водитеља случаја, утврђено је да су односи између парничних странака поремећени, са одликама насилничког понашања, како тужене према тужиоцу – када му прети смрћу и када вређа њега и његову породицу, када га је и физички напала у пар наврата, тако и тужиоца према туженој – када је исти вређа и када ју је физички напао у пар наврата, позива велики број пута. Овако нарушен однос парничних странака утиче на њихове родитељске улоге, због чега

су угрожене и емоционалне потребе малолетног детета. Из налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Звездара од 23.08.2024. године, утврђено је да је дана 22.06.2024. године ПС Звездара обавестила тај орган старатељства о инциденту који је тужена пријавила, којом приликом је ПС Звездара обема странкама изрекла хитну меру забране контактирања и прилажења, након чега је Први основни суд у Београду решењем Нп 334/24 од 23.06.2024. године продужио мере привремене забране контактирања и прилажења жртви за још 30 дана, па је стручни тим мишљења да постоји висок ризик да се понови насиље, било тужиоца према туженој, било тужене према тужиоцу, због чега је у интересу странака, као и њиховог малолетног детета ВВ да им суд обома изрекне мере заштите од насиља у породици и то забрану узнемиравања, као и забрану приласка једно другоме на удаљености мањој од 100 метара. Из исказа водитеља случаја ГГ, датог у својству сведока, утврђено је да је исти упознат са породицом, да остаје при налазу и мишљењу које је ГЦСР Одељење Звездара дало 23.08.2024. године, те да је с обзиром на процењен веома висок ризик од понављања међусобног насиља између парничних странака целисходно изрицање предложених мера заштите од насиља у породици, као и да би одређивање мере заштите од насиља у породици – забране приступа тужиоцу око места становања тужене на удаљености мањој од 200 метара, само појачало друге предложене мере заштите од насиља у породици. Пред истим судом између истих парничних странака теку парнични поступци по тужби тужиоца у предмету Првог основног суда у Београду П2 1794/22 ради вршења родитељског права, као и поступак по тужби тужене ради утврђења права становања на стану у ул... у власништву тужиоца (*habitatio*).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су испуњени услови за одређивање мере заштита од насиља у породици у смислу одредби члана 10, 197 и 198 став 2 тачка 3, 4 и 5 Породичног закона. Ово с разлога што је током поступка утврђено да су односи између парничних странака поремећени, са одликама насилничког понашања и то како тужене према тужиоцу – када му прети смрћу и када вређа њега и његову пороцицу и кад га је физички напала у пар наврата, тако и тужиоца према туженој – када је исти вређа и када ју је физички напао у пар наврата, позива велики број пута, где је и полиција неколико пута интервенисала због инцидента између парничних странака, а последња интервенција је била дана 22.06.2024. године, када су обема странкама изречене хитне мере забране контактирања и прилажења. Како је из налаза и мишљења органа старатељства од 23.08.2024. године и исказа водитеља случаја процењено да постоји веома велики ризик од понављања међусобног насиља између парничних странака, те да је целисходно изрицање предложених мера заштите од насиља у породици, као и да би одређивање мере забране приступа тужиоцу око места становања тужене на удаљености мањој од 200 метара, само појачало друге предложене мере заштите од насиља у породици, те је првостепени суд одлучио као у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и осмом изреке побијане пресуде.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева и одређивања предложених мера, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно ценио применом члана 8 ЗПП. Жалбом тужиоца, у којој нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу одредбе члана 372

став 1 ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

Насиље у породици према члану 197 став 1 Породичног закона представља понашање у коме један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док се према ставу 3 тачка 5 исте законске одредбе члановима породице сматрају лица која су била или су још увек у емотивној или сексуалној вези. Ставом 2 истог законског члана прописана су понашања која се неизоставно сматрају насиљем у породици, међу којима су, између осталог, ограничавање слободе кретања и комуницирања са трећим лицима, затим вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Одредбама члана 23 и члана 25 Устава Републике Србије људско достојанство је предвиђено као неприкосновено, а физички и психички интегритет као неповредив.

Из наведеног произилази да насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са чланом породице, а којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство члана породице. Сврха породично-правних мера за заштиту од насиља у породици јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита психичког и физичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују или подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља.

Суштина ових мера огледа се у ограничавању или привременој забрани одржавања личних односа извршиоца насиља са жртвом насиља, што укључује ограничавање извесних права и слобода извршиоца насиља. Из изложеног произилази да је сврха породично-правне заштите од насиља у породици превенција, а не санкционисање, због чега се у сваком поступку за заштиту од насиља у породици испитује да ли је и како испољено понашање са елементима насиља, о чему се оцене износе коришћењем мерила и субјективних показатеља, узимањем у обзир свих специфичних, објективних и субјективних околности конкретног случаја, све у циљу свестраног сагледавања да ли постоји потреба да се одреде мере заштите, при чему је одређивање мера оправдано ако постоји опасност да ће се насиље поновити.

Супротно жалбеним наводима тужиоца и по оцени Апелационог суда, правилно је првостепени суд одлучио када је побијаним ставом трећим изреке одредио меру заштите од насиља у породици, којом је забрањено тужиоцу да на било који начин даље узнемирава тужену и наложено му да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања, којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужене, као и ставом шестим изреке одредио меру којом је забрањено тужиоцу да се приближава месту становања тужене ББ, ул...., на удаљености мањој од 200 метара и да му се наложи да се уздржава од приближавања месту становања тужене на овој удаљености. Ово све с разлога што је првостепени суд из правилно описаног и утврђеног чињеничног стања, оценио да су односи између парничних странака озбиљно и трајно поремећени у дужем временском периоду, изразито дисфункционални, а све према налазу органа старатељства који је мишљења да је целисходно изрицање мера заштита од насиља у породици, а све у циљу превентивног дејства, односно спречавања понављања сукоба и вршења насиља, као и стварања оптималних услова за живот и развој малолетног детета парничних странака.

Без утицаја су жалбени наводи тужиоца да исти никада први није започео вербални сукоб са туженом, већ да је исти, на њене увреде у афекту узвраћао увредама на њен рачун, те да се тада дешавало да “пукне” због провокација тужене, како је и сам изјавио приликом саслушања у својству парничне странке, а све у циљу превентивног дејства, односно спречавања понављања сукоба, као и стварања оптималних услова за живот и развој малолетног детета парничних странака ВВ, са којим је одређен модел виђања у контролисаним условима у просторијама Градског центра за социјални рад.

Међутим, како из стања у списима произлази да су између парничних странака у току судски поступци ради вршења родитељског права над заједничким малолетним дететом, као и поступак ради конституисања права на становање тужене са малолетним дететом на стану тужиоца у ..., ул.... (habitatio), те имајући у виду ове међусобне спорове између странака, а што првостепени суд није имао у виду, Апелациони суд је преиначио првостепену пресуду у ставу петом изреке, тако што је забрањено тужиоцу приближавање туженој на удаљености мањој од 100 метара, осим у случајевима судских спорова, који подразумевају присуство на рочиштима.

Апелациони суд је ценио и остале наводе жалбе, али их посебно не образлаже, применом овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП, имајући у виду да нису од утицаја на доношење другачије, за жалиоца повољније одлуке у овој правној ствари.

Са свега изложеног, Апелациони суд је применом одредбе члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП у вези члана 202 ПЗ, одлучио као у ставу првом и другом изреке.

Како тужилац није успео у другостепеном поступку, донета је одлука као у ставу трећем изреке ове пресуде, применом одредбе члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић